

ELŐFIZETÉS:
 Egész évre . . . 6 ft.
 Fél évre . . . . 3 ft.
 Negyed évre . . 1 ft. 50 kr.
 A lap szellemi részét illető
 küldemények a szerkesztő-
 nek, anyagiak a laptulaj-
 donosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DIJ:
 egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
 többszöri hirdetésnél olcsóbb.
 Nyilttér sora 25 kr.
 Bélyegdíj minden hirdetésnél
 30 kr.
 A hirdetések Bittermann
 Nándor könyv- és könyvnyomdá-
 jában és a szerkesztőnél fogad-
 tatnak el.
 Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

Komoly szó a színházi bérletekről.

Nem akarunk azon cikk nyegle hangján válaszolni, a mely a Bácska mult számában ugyane helyen szolt a színházi páholybérletekről, hanem tárgyilagosa akarunk maradni, mert nem a saját vagyoni érdekiinket védjük, hanem a színházét, nem amellett kardoskodunk, hogy egy bizonyos páholy ne kerüljön többre, hanem hogy Zomborban szintársulat meg birjon élni.

Az érvelésre rendelkezésre álló tények a következők:

Mielőtt még megszáradt volna a szinagazgató első előleges jelentésének csirize a falakon, már nem volt páholy kapható sem jó szóért, sem drága pénzért. Ezért nem gáncsoljuk a páholybérleteket általánosságban, sőt teljes elismeréssel kell adoznunk azon hazafias buzgalomért, a melylyel siettek a színház megélhetését tőlük telhetőleg biztosítani. Tőlük telhetőleg! mert a páholyok botrányos olcsósága mellett ezen hazafias támogatásnak aránylag csekély a gyakorlati haszna. Minthogy pedig a páholyok árát nem a mostani páholybérlet állapotok meg, vádunk nem is szól ellenük. De nem is szól egyáltalán személy ellen, hanem az árak ellen.

Nagyon falusias felfogásra mutat, ha valaki a páholybérlet áldozatairól beszél. A mi után minden áron törekszik valaki, a miért minden eszközt mozgásba hoz, a minek eléréseért a legnagyobb mértékű protekciót veszi igénybe, azt nem szabad áldozatnak neveznie, ha csak nem akar képmutatónak látszani! Az igazi áldozatkészség, nem dícserekszik — no és még kevésbé panaszkodik!

De hát nézzük meg közelebbről, mik is ezen „áldozatok“?

A páholy mindenütt az eleganciának, a luxusnak, az előkelőségnek a helye. Ép ezért, tekintet nélkül arra, hogy egy szál ember talán más helyen jobban ilhetne, a legdrágábbnak kell lennie. A föltétlenül legdrágábbnak. Nem csak ugy, ha számíthatják, hogy mennyibe jön egynek, ha 3-an ülnek, mennyibe ha 4-en, sőt — Zomborban — ha 5—6—7-en ülnek benne?

A luxusat eltörölték mint közvetlen adót, de fenmaradt mint közvetett adó az emberi hiúság minden exigentiájára, és ezt meg kell fizetnie annak, a ki azon kategóriába soroztatta magát, nem mint áldozatot, hanem önként keresve e rangot.

Azonban nemcsak mint a luxus helye éri meg a páholy a nagy árt, hanem mint hely maga. Mert a páholyban van fogas, tűkőr, vannak székek, melyeket úgy helyezhet el a bennülő, a hogyan neki tetszik, a páholyba jöhet az ember 9 órakor ha tetszik és elmehet 9 órakor, annélkül, hogy valamelyik szomszédját, vagy az előadást zavarná; fogadhat benne vendégeket, sőt — Zomborban — berendelheti a pincéslegényt is, sőt hozat be vele és utasításokat adhat neki, hogy milyen vacsorát készíttessen . . .

Azon érv mellett, hogy a kereslet kétszeresen föltülmulta a páholyok számát, tulajdonképen nem is kellene egyéb okokkal foglalkozni. De felhozták azt, hogy a páholybérlet kénytelen 50 előadást végig élvezni, akármit adnak is neki elő.

Soha vád igazságtalanabb nem volt, mint, ha a jelenlegi szintársulat repertoárját kifogásolják. Bérletben adták Shakespeare remekeit, a melyek bérletszünetben és aztán bérletben is megtöltötték volna a házat, bérletben adták az Ember Tragédiáját, a mely zsufolt házat csinált volna szünetben is. Az az érv, hogy a zsöllyebérlet csak 10 előadásra kötelezik magukat, úgy hangzik, mintha bizony azok számára mást játszanának, mintha bizony éppen azért, mert ezek minden tizedik előadás után otthagyhathják — a mi különben nem is igaz, mert a zsöllyebérletek is 20 számra mennek — nem lenne az igazgató érdekében minél vonzóbb előadásokat adni, hogy ezek ott ne hagyják, de meg azért is, mert nembérletkre is igen

nagy szüksége van, a mennyiben a 27 — akarom mondani 3 frtos páholyokból meg nem bír élni!

A műsort a szintügyi bizottság bírálja fölül és erről fölteszünk annyi műzlést és jóakaratot, hogy — ha nem is lenne csaknem minden tagja egyuttal bérlet is — mégis a lehető legjobbnak, legvonzóbbnak ígérkező darabokat válogassa ki.

Egy másik fontosnak mondott tény, a melyet mint döntő érvet hoztak fel, az egész mikor egyszer a páholybérlet szünetben otthon maradnak, üres marad némely páholy. Hát ez igaz.

Először is megjegyezzük, hogy igen sajnálatos ezen érvnek létezése. Nem azért, mintha nem éreznők magunkat elég erősnek, megcáfolására, hanem, mert nem illik a páholybérletnek megszökni jutalomjáték elől. Az a derék színész, aki jutalomjátékot kap, nem azért fárad, buzgókodik, tanul, próbál stb. az egész saison alatt, hogy mikor elválna a jutalmat tapsban és egy kis pénzben is, akkor azok, akik mint bérlet minden este gyönyörködtek játékában, nagylelkűen felhasználják az alkalmat, „hogy a különben obligát páholyokat a közönség reájuk sóvárgó részének használatába engedhesse át!“

A közönség nem sóvárog egyes estéken páholy után, hanem az egész bérlet után. És nem is lehet manap már egyes estén páholyra vevőt egykönnyen kapni azért, mert először is az a közönség, a mely páholyba menne, el van attól szoktatva, hogy páholy kapható legyen, lévén a bérletszünetek nagyon ritkák. Aztán, ha van bérletszünet, azt a derék igazgatóság — sokkal nemesebben, mint hasznosan — oly kevés rendkívüli előadásra szorítja meg, a melyeken a jegyek nagyon fognak, ugy hogy akinek volna is hajlandósága páholyt venni, nem várhat vele délutáni 3 óráig, mire méltóztatott a páholybérletnek rendelkezni a páholy megtartása iránt, mert akkor, ha páholyt nem kap, elkésett a jó zártszékekről is, minthogy azokat már reggel elkapkodták.

A közönséget a páholyokhoz szoktatni kellene ugy, hogy 1—2 páholyt egyáltalán ne adjanak bérbe. De ez nagyon drága kísérlet lenne. Ezért, ha már nem alkalmazzák azon, kissé amerikaiias indítványunkat, hogy tartsanak árverést a páholyokra, ha oly nagy a kereslet, és akkor ki fog tűnni, hogy ki érdemli meg leginkább a páholyt, t. i. az, a ki legtöbbet bir ezen luxussért áldozni, — hát legalább adjanak a páholybérletre pályázók közül azoknak elsőbbséget, a kik kötelezik magukat arra, hogy minden szünetet megváltanak.

Mert utóvégre az a szintügy egyenes megkárosítása, hogy a páholyok olcsók, mikor azokért többet is fizetnének. Kérdezzék meg az igazgatókat, a kiknek leginkább áll érdekében, hogy az árak olyanok legyenek, a melyek legcélszerűbbek rájuk nézve, — nem óhajtanák e a páholyárak felemelését? Pedig hát ez „az ő zsebükbe vág.“ És ők sem kívánhatják a túlmagas árakat, mert ezek mellett szintén nem boldogulhatnak. De még a matematika sem helyes, mely a zsöllye és a páholy árát bérletben összehasonlítja. Mert négy zsöllye bérletben 80 kr-ával 3 frt 20 kr, míg a páholy csak 3 frt, tehát olcsóbb, holott mindentéle színházi rendszer mellett a páholyoknak kell a legdrágább helynek lennie.

Nálunk pedig nem csak hogy a legdrágább helynek, hanem éppen a létfentartó elemnek kell lennie. Mert nálunk nincsen karzat, nincsen állóhely: oly értelemben, mint másutt, a hol lehet karzati előadásról beszélni, mert abból bejön az egész est költsége. A földszint is igen állhatatlan. Csakis a páholyok, a melyek ugy is vannak építve, mintha maguk lennének a színházban, azok birnak állandó közönséggel, ezek kedveért épült a színház is, hát ezeknek kell is fentartani.

Da hilf't kein Schwanzwedeln!
 Most még akadémikus az értekezés az árakról, mert a jelen szezonra már el van adva a színház azon a potom áron, de jövőre — reméljük — fel fog zúdulni a közvélemény azon visszaélés ellen, hogy a zombori színészet létalapját aláásó árakon vesztegessék a páholyokat. Állandó és szilárd páholybérlet Zomborban mindig lesz, mert mindig akad 20, sőt több család is, mely

egy télen át színészetre szivesen áldoz 2—300 frtot. Ha pedig egyszer tisztességes ár mellett állandó páholybérlete van egy igazgatónak, akkor biztosítva van megélhetése. A mit a bérleten kívül bevesz esténként, az mind haszon, a miből új darabokat vehet, vendégeket szerepeltethet. Akkor aztán Zombor nem lesz többé egy átmeneti tavaszi vagy őszi állomás, a honnan örülni kell az igazgatónak, ha utánvét nélkül elmehetnek, hanem keresett, biztos, előkelő szinpad!

Dr. Patay Sándor.

Zombor város közegészségügye f. é. október hóban.

Az elmúlt hónap, viszonyítva a mult év megfelelő és az előző szeptember hónappal kevésbé mondható kedvezőnek, nem ugyan a halálozási arányt illetőleg, miután az eltérés e tekintetben jelentéktelen, de azon körülmény folytán, hogy a szórványosan előforduló ragályos betegségek számosabban fordultak elő, nevezetesen: himlő megbetegedés 20, ezek közül meghalt 8, gyögyult 12, az elhaltak közül csupán egy 5 éves gyermek volt beoltva, de ennél sem volt megállapítható, hogy az oltás sikeres volt-e, a többi mind oltatlan volt és az összes meghaltak 7 éven alóliak sőt közülük 4 egy éven alóli volt. Ronesoló toroklob 8 eset fordult elő, melyek közül 3 végződött halállal 5 pedig gyögyult.

Az iskolába járó gyermekek egészségi állapota elég kedvező, az összes iskolákban csak 50 megbetegedési eset fordult elő.

Orvosrendőri szempontból a tápszereket folytonosan ellenőriztem, de romlott avagy az egészségre ártalmasat nem találtam és panasz sem érkezett be ez irányban.

A trachoma terjedésének meggátlása és az előforduló esetek gyógykezelése iránt meglátogattam a helybeli tanintézeteket és népiskolákat, még ugyan nem fejezhettem be az összes iskolák látogatását, de az eddigi tapasztalatból megállapíthatom előre is, hogy a tavali eszközölt vizsgálat és gyógykezelésnek azon nagy előnye volt, hogy e tanévben a trachomások száma legalább is 50 százalékkal kevesebb lesz.

A fennálló 6 kéjtelep szabályrendeletileg hetenkint kétszer lett megvizsgálva és két kéjné lett nemi megbetegedés miatt a kórházba elhelyezve, a létszám folytonosan apad ugyanígyra, hogy az elmúlt héten csak 13 vizsgált kéjné volt.

Az állatok egészségügye nem volt kedvező a mennyiben a birkák között himlő betegedések fordultak elő szórványosan, miért is a rendőrség a legerélyesebben intézkedett a baj nagyobb elterjedésének meggátlására.

Orvos-törvényszéki avagy rendőri boncolat nem fordult elő.

Meghalt összesen 65, ezek közül finemű 30, nőnemű 35.

Korra nézve 0—1 évig: 28; 1—5 évig: 10; 5—20 évig: 5; 20—30 évig: 6; 30—40 évig: 1; 40—60 évig: 3; 60—80 évig: 11; 80-on tul: 1.

Korra nézve, veleszületett gyengeség: 12; göröcsök: 6; gyermekaszály: 3; tüdőlob: 6; tüdőgümőkör: 8; bélhurut: 5; himlő: 8; toroklob: 3; gyermekágyi láz: 1; guttaitis: 2; aggkór: 9; egyéb halálok: 2.

Született összesen 75, tehát 10-el több mint a mennyi meghalt, ezek közül 36 finemű, 39 nőnemű, törvénytelen 4 fi- és 4 nőnemű, halva született 3, kik közül törvénytelen 1.

Házasságra tett párok száma 21.
 Kelt Zomborban, 1887. évi november hó 3-án.

Dr. Vadas Kálmán,

városi tisztifőorvos.

Hirek.

Személyi hir. Haynald kaloesa-bácsi bibornok-érek, hülési bajából teljesen felépült.

A pápai jubileum központi végrehajtó-bizottságának elnöksége által a budapest-fővárosi lipót-utcai új városház dísztermébe f. hó 20-án d. e. 11 órára összehívott nagygyűlésen gr. Károly Sándor elnöki jelentésében felemlíté, hogy a magyarok 770 ezer lira péterfillér és 80 ezer darab ajándéktárgy mellett másfél millió hódolati aláírással nyilvánítkák a Szent-Atya iránti tisztelegő üdvözlétiket. A remekül szerkesztett hódolati feliratot, melyet a titkár sokszoros eljenzés közt magyarul felolvasott és gr. Zichy Nándor lelkes felszólalása után a nagygyűlés az összes magyar katolikusok nevében magának vallott, nagy kötetekben hozzá csatolt másfél millió aláírással együtt mintegy ötszáz tagból álló magyar zarándoktársaság hercegprímás ö Eminentiaja vezetése alatt f. hó 30-án fogja ö Szentegének átnyujtani. Elnök indítványát, hogy eme fényes eredményt hathatósan emelő női bizottságnak, valamint a hozzá járuló összes magyar hölgyeknek jegyzőkönyvt vilég köszönet nyilváníttassék, a nagygyűlés élénk helyesléssel fogadta. — E jubileumon meggyéknél a többi között Szulik József ó-becsei, Puck István apatini, Matoss János szent-tamási, Nagy Béla monostorszeghi, Boromisza Tibor jankováci plébánosok vesznek részt. Van reményünk, hogy az érdeklődőket a részletek felől is tájékozhatni fogjuk.

A II. számú m. kir. csendőrkertületi parancsnokság arról értesítette Bachmann László úvidéki rendőrbiztost, miképp öngyméltósága a m. kir. Belügyminiszter úr f. hó 3-án kelt 42516. VII. számú magas rendletével, Bachmannak Tyosits Lázár rablógyilkos kézrekerítésénél tanúsított hathatós támogatásáért elismerését kifejezni méltóztatott. — Ezen elismeréshez a csendőrkertületi parancsnokság meleg köszönetét is fűzte.

A szabadkai ügyvédi kamara közölni teszi, hogy dr. Csíhás Benő zombori ügyvéd, Zombor szab. kir. város polgármesterévé történt megválasztása folytán, a kamara lajstromából kitöröltetett.

Érdekes bizottsági ülést tartott városunk gazdasági és pénzügyi bizottsága e hó 22-én. A behajtlatlanoknak jelzett birtokváltási díjak egyik, elévült része leiratni; a másik rész pedig, amennyiben még talán utánjárásal megmenthető, sürgősen behajlatni határozatott. Nincs elég erős korholó szó az olyan hivatalos hanyagság jellemzésére, mely az ingatlanok vétele után járó, tehát mindenkor biztosítható közjövődelmeknek ezer számba való csökkentését bűnös mulasztásaival lehetővé teszi. És még csak észbe se jut senkinek kérdezni, vagy keresni, hogy kinek hanyagsága okozott a városnak ekkora károkat? vagy mily intézkedéssel lehet a jövőben az ily lehetőségeknek biztos gátat vetni? — Az „Augsburger Vereinigte Gaswerke“ légszuszuligatási ajánlata elejtetett, mert a terv szerint egész éjjel égő lámpákra 6930 frt 62 kr, félejjel égőkre 4067 frt 25 kr, petroleumos lámpákra 1426 frt 56 kr fogna kelleni és ekkor, dacára hogy kevesebb helyen égne lámpa, mégis többet fizetnének évi 5424 frttal, mint most a petroleum világításért. — A lovasrendőröknek téli köpeny, a rendőrhadnagyoknak subonyo rendeltetett. — Szemző Gyulánának a „Vadászkürt“je előtti járóka elfoglalása verenda építés céljára megengedtetett. — A számvévo jelentése a jövő évi közmunkáról elfogadott. Itt többen felszóltak a most divó protecionális rendszer ellen, mely mellett a gazdagok a terhek alól kisiklanak, a szegény ember pedig, akinek két lova a mindene, fizet helyettük is robotot. A bizottságban többféle javaslat történt, de biz azok nem fogadtattak el, mert persze a választmány számos tagja maga is kényelmesebbnek találja a mostani állapotot, midőn ő a konszkribáló adótisztnak, mint 20 lo gazdasá, bediktál 4 lovat és azzal még az adótiszt kénytelen bocsánatot kérni, hogy alkalmatlanodott. — A polgármesternek ama javaslata, hogy a tüzoltói anyagszerház és istálló felépítésére megszavazott 3000 frt a vágóhid alpból előlegeztessék: csak annyiban volt érdekes, mert így megtudhatjuk, hogy a város pénztára, még most, november végén, sem tudja kiadásait fedezni. — Aki unalmasnak találja a monoton közgyűléseket, járjon el ebbe a bizottságba, mert a többiek közül fontosságra és elevenségre nézve, egyiránt kiválik.

Színészet. Sáhgy Zsigmond Úvidékről Pancsovára vitte társulatát.

Egy gazdag bácskai örökség ügye van most a kir. tábla előtt. Dungserszki Lukács szenttamási földbirtokos panaszt emelt az úvidéki törvényszéknél, hogy fiverei: Dungserszki Bogdán és Jakab öt néhai édesatyjuk Dungserszki Sándor után maradt hagyatéokra vonatkozólag bűnös úton kijátszottak akként, hogy édesatyjuk által soha alá nem írt hamis adás-vevési szerződések alapján néh. Dungserszki Sándor összes ingó- és ingatlan vagyonát saját nevére írták, a kün levő követeléseket az adós-levélekek saját nevére kiállítottakkal történt kieserése által magukhoz vonták s a néh. Dungserszki Sándor életében többektől megvett járási jutalék-földekre vonatkozó szerződéseket, Dungserszki Sándor halála után szintén saját neveikre kiállított szerződésekkel kieserelték. A megvett vizsgálat folyamán első ízben a panaszosok által beszerzett Dungserszki Sándor-féle állítólagos aláírások összehasonlítása alkalmával a szakértők az inkriminált szerződésben levő aláírásokat nem Dungserszki Sándor kezétől eredőnek vélelmezték. A később beszerzett minden kétséget kizárólag Dungserszki Sándor aláírásának igazolt magán- és közokiratokon előforduló aláírásoknak az inkriminált aláírásokkal a budapesti törvényszéki szakértők által eszközölt összehasonlítása után azonban a szakértők határozottan kijelentették, hogy az inkriminált szerződések előforduló Dungserszki Sándor-féle aláírások az összehasonlításul használt aláírásokkal teljesen azonosak és így kétségtelenül néh. Dungserszki Sándor saját kezű aláírásai. Ily körülmények között tehát a kérdéses szerződéseket valódiaknak s néh. Dungserszki Sándor akaratára és elhatározására szerint készültnek kellett tekinteni. — Az úvidéki törvényszék a Dungserszki Bogdán, Jakab, Sztanimirovics Ignác és Stefanovics György ellenében okirathamisítás és csalás büntette miatti bünvádi eljárását megszüntette és a panaszos Dungserszki Lukát igényével polgári perutra utasította. — A törvényszék elhatározata ellen Dungserszki Luka semmiségi panaszt és főbebezzést adott be, kérvén a sérelmes végzés megsemmisítését és a vizsgálat folytatását, illetve kiegészítését. Megjegyezzük, hogy Dungserszki Luka panaszát következtében az úvidéki törvényszék Dungserszki Sándor összes ingatlanaira és ingóságaira elrendelte a fenytító zárlatot. A kir. tábla a zárlatot elrendelő végzést helybenhagyta, okánul bevén többi közt azt, hogy a mikor mind a négy szerződésen mint tanú ugyanaz a két, még pedig nem a legjobb hírnévnek örvendő egyén szerepel: akkor elegendő gyanúok forognak fenn nemcsak a szerződések hamis voltára, hanem arra nézve is, hogy az azok által veszélyeztetett örökösödési igények a bünvádi eljárás jogérvényes eldöntéséig is biztosíthatatlanok. — A Dungserszky örökösök bünpereben, f. hó 22-én határozott a kir. tábla II. büntető tanácsa. Dungserszky Luka tudvalevőleg az úvidéki törvényszék sérelmes végzését megsemmisíteni és a törvényszéket a vizsgálat folytatására, illetőleg kiegészítésére utasítani kérte. Négy semmiségi okot hozott fel. A kir. tábla e négy kérdésre vonatkozó semmiségi panaszt elvetette, ellenben az úvidéki törvényszék megszüntető határozatát nem fogadta el s a felületesen vezetett vizsgálatnak több irányban való pótlását rendelte. Az eddigi vizsgálat adatai ugyanis nem elegendők arra, hogy azok alapján akár megszüntető, akár vád alá helyező határozatot lehetne hozni.

Költségterv. A zombori róm kath. népiskolák költségelőirányzata az 1888-ik évre. Szükséglet: Tanítók fizetésére 9631 frt 67 kr. Iskolahelyiségekért házbérek 280 frt. Fűtőanyagokra a belvárosi fiu- és a külvárosi és tanyai iskolákba 700 frt. Hat iskola fűtése és tisztogatásáért 72 frt. Butorokra, írószerek és egyéb

szükségletekre 350 frt. Tornatanításért 64 frt. Tiszteletdíjakra 400 frt. A központi iskolaszolgá és fűtőseged bére 350 frt. Nyugdíjakra 478 frt 67 kr. Az összes iskolaépületek fenntartására 338 frt 66 kr. 18 tanítónak a tanítói tanácskozmányra leendő utazásra a 2 frt utiköltség 36 frt. A nőzárda és leányiskola szükségleteire 5400 frt. Főösszeg 18.100 frt 33 kr. — Fedezet: Pénztári maradvány 714 frt 80 kr. Segély hányad (quota) 13.680 frt 70 kr. Három iskolai helyiségért házbér a várostól 660 frt. Gradinaí iskolai föld haszonbérlete 44 frt 50 kr. Szelenesei iskolaház utáni lakbér 150 frt. Ipariskolai helyiségek, fűtés és világítás fejében megtérítés 100 frt. Az elemi fi- és leányiskolai tandíjakból 500 frt. Óvoda tandíjakból 800 frt. A 7000 frt óvodai alap 5%-os kamatja 350 frt. Összesen 17.000 frt.

Hímen. Bosnyák József zombori kir. törvényeszi irnok, folyó hó 22-én vezette oltárhoz a kedves Gyuricsok Borbála kisasszonyt.

Gyászlapot vettünk, melyben a pancsovabubini ármentesítő- és belviszabályozási-társulat tisztviselői fájdalomtelt szívvel jelentik szeretett tisztársuknak Gfeller Sándornak f. évi november hó 19-én hosszas szenvedés után történt kimúltát. Az elhunyt hült tetemei f. évi november hó 21-én d. u. 3 órakor a helyét hitvallás szertartásai szerint örök nyugalomra tétettek. Kelt Pancsován, 1887. évi november hó 20-án. Béke poraira!

Vasuti menetrend 1887. évi október hó 1-től.

Szegedtől Eszékig.		személyv.	személyv.	gyorsv.	gyorsv.
Szeged	indul	8.00	11.44	8.50	
Horgos	érkezik	8.40	12.25	9.36	
Palics	érkezik	9.15	1.00	10.15	
Palics	indul	9.16	1.02	10.17	
Szabadka	érkezik	9.34	1.20	10.36	
Szabadka		személyv.	gyorsv.	gyorsv.	gyorsv.
Szabadka	indul	2.10	5.25	6.40	
Tavankút	érkezik	2.35	6.05	7.20	
Bajmók	érkezik	2.55	6.33	7.49	
Militics	érkezik	3.25	7.24	8.42	
Zombor	érkezik	3.47	8.05	9.27	
Szt.-Iván	érkezik	4.08	8.40	10.02	
Szónia	érkezik	4.22	9.02	10.24	
Gombos	érkezik	4.34	9.21	10.43	
Erdőd	indul	5.25	10.40	11.43	
Dalya	érkezik	5.39	11.29	3.28	
Dráva-Szarvas	érkezik	5.56	11.56	3.51	
Eszék	érkezik	6.18	12.33	4.21	
Eszéktől Szegedig.		személyv.	gyorsv.	gyorsv.	gyorsv.
Eszék	indul	8.20	3.30	11.20	
Dráva-Szarvas	érkezik	8.54	4.13	11.49	
Dalya	érkezik	9.15	5.04	3.38	
Erdődre	érkezik	9.31	5.24	3.58	
Gombosról	indul	10.21	6.24	5.08	
Szónia	érkezik	10.36	6.46	5.29	
Szt.-Iván	érkezik	10.51	7.09	5.51	
Zombor	érkezik	11.19	8.10	6.53	
Militics	érkezik	11.35	8.38	7.21	
Bajmók	érkezik	12.12	9.37	8.16	
Tavankút	érkezik	12.30	10.02	8.40	
Szabadka	érkezik	12.55	10.42	9.19	
Szabadka		gyorsv.	személyv.	személyv.	személyv.
Szabadka	indul	5.35	2.35	6.30	
Palics	érkezik	5.54	2.53	6.48	
Palics	indul	5.56	2.55	6.49	
Horgos	érkezik	6.35	3.34	7.27	
Szeged	érkezik	7.16	4.13	8.06	
Zombortól Budapestig.		gyorsv.	személyv.	személyv.	személyv.
Zombor	indul	6.53	11.19	8.10	
Szabadka	érkezik	9.19	12.55	10.42	
Szabadka	indul	9.53	2.25	11.22	
Kelebia	érkezik	10.21	2.42	11.46	
Kis-Szállás	érkezik	10.19	3.00	12.14	
Kis-Körös	érkezik	11.10	4.07	1.54	
Kis-Körös	indul	11.17	4.14	2.09	
Budapest	érkezik	1.42	7.30	6.50	
Budapesttől Zomborig.		személyv.	gyorsv.	gyorsv.	gyorsv.
Budapest	indul	8.00	2.28	9.15	
Kis-Körös	érkezik	11.16	4.45	2.08	
Kis-Körös	indul	11.23	4.52	2.23	
Kis-Szállás	érkezik	12.31	5.42	4.09	
Kelebia	érkezik	12.48	6.06	4.37	
Szabadka	érkezik	1.03	6.06	5.00	
Szabadka	indul	2.10	6.40	5.25	
Zombor	érkezik	3.47	9.27	8.05	
Szabadkától Belgrádig.		expressv.	személyv.	gyorsv.	gyorsv.
Szabadka	indul	8.59	1.46	6.18	6.15
Csantavér	érkezik		2.29		6.42
Topolya	érkezik		3.05		6.52
Hegyes-Feketehegy	érkezik		3.42		7.11
Verbász-Kula	érkezik		4.11		7.25
Ó-Kér	érkezik		4.39		7.41
Kiszács	érkezik		5.06		8.16
Úvidék	érkezik	10.51	5.55		8.34
Zimony	érkezik	12.19	6.35		8.18
Belgrád	érkezik	12.32	9.04	9.53	11.18
Belgrádtól Szabadkáiig.		expressv.	gyorsv.	gyorsv.	személyv.
Belgrád	indul	2.34	5.35		5.16
Zimony	indul	2.48	6.03		6.30
Úvidék	érkezik	4.23	7.44		9.54
Kiszács	érkezik				10.30
Ó-Kér	érkezik				10.57
Verbász-Kula	érkezik				11.30
Hegyes-Feketehegy	érkezik				11.55
Topolya	érkezik				12.36
Csantavér	érkezik				1.04
Szabadka	érkezik	6.08	9.41	1.45	10.52
Szabadkától Bajáig.		gyorsv.	személyv.	személyv.	személyv.
Szabadka	indul	5.45	2.45		
Csikéria	érkezik	6.32	3.20		
Bács-Almás	érkezik	7.18	3.52		
Bikity-Borsód	érkezik	8.02	4.26		
Baja	érkezik	8.52	5.02		
Bajától Szabadkáiig.		személyv.	gyorsv.	gyorsv.	gyorsv.
Baja	indul	10.26	6.50		
Bikity-Borsód	érkezik	11.05	7.51		
Bács-Almás	érkezik	11.45	8.37		
Csikéria	érkezik	12.10	9.21		
Szabadka (vendéglő)	érkezik	12.40	10.00		
Kis-Köröstől Kalocsáig.		gyorsv.	személyv.	személyv.	személyv.
Kis-Körös (vendéglő)	indul	11.37	5.05		
Kecel	érkezik	12.12	5.33		
Óreg-Csertő	érkezik	12.44	6.00		
Kalocsa	érkezik	1.11	6.23		
Kalocsától Kis-Körösig.		személyv.	gyorsv.	gyorsv.	gyorsv.
Kalocsa	indul	9.25	2.14		
Óreg-Csertő	érkezik	9.49	2.43		
Kecel	érkezik	10.23	3.25		
Kis-Körös	érk.	10.46	3.52		

Észrevétel. A kövoren nyomott számok az esti 6 órától reggeli 5 óra 59 percig terjedő éjjeli időt jelelik. A vonatok közlekedési ideje a budapesti idő szerint van kitüntetve.

Beszűntetés. Petrovosszellő községében e lapok ez idei 91., 92. és 93. számaiban közzétett jegyző állásai pályázati hirdetmény semmisnek tekintendő, mivel a jegyzői állás egyelőre nem fog betölteni.

Színészet Baján. Balog Arpad színtársulata Baján a közönség kielégítő pártolása mellett működik. Balog színtársulata több oly erővel rendelkezik, kik a vidék elsőrangú színházainál is méltó helyet foglalának; Ligethynének szép esengős iskolozott hangja van s játéka sem hagy fenn sok kívánni valót; utána legméltóbb dícséret illeti Boross Endrénét, a társulat naivját, ki kedves megjelenésével s keresetlen természetes játékkal a közönség rokonszenvét s szeretetét már is kiérdemelte. A férfiak közül ki kell emelnünk Boross Endrét és Monori Sándort, e két jeles komikus. Monori rutinírt jellemzés. Boross határozott tehetség s fiatalisága dacára jeles alakító színész. Legközelebb színe kerültek: Párisi. Egy csepp mérég, vigjátékok. Donna Juanita és Királyfogás, operettek. Az előbbiekben Borossné és Monori, utóbbiakban Ligethyné, Boross és Herczeg Eugenia arattak megérdemelt tapsokat P. H.

Gyászír. Ifj. Tápay Péter, f. hó 20-án élte 28. évében Szótán elhunyt.

Hangverseny. Tollinger Róbert, karnagy, gondonka-művész és zeneszerző, január hó elején Zomborban és Úvidéken ad hangversenyeket. A művészről, ki Délmagyarországon már szép hírnevet vívott ki, legközelebb bővebb adatokat közlünk.

Felhívás a m. kir. technológiai iparmúzeumban rendezendő országos szerszám-kiállítás ügyében. A m. kir. technológiai iparmúzeum igazgatósága az intézet helyiségében (VIII., kerepest út 9. sz.) az országban készített gyári és kézműipari szerszámokból időszakos kiállítást rendez, a mely 1888. évi február hó 5-ik napjától április hó 1-5-ö napjáig tart. A bejelentési határidő folyó évi december hó 31-ik, a beállítás határideje pedig 1888. évi január 15-ik napja. Ezen kiállításban részt vehetnek az összes hazai szerszám-készítők, a kik a gyáriraj vagy a kézműipar bármely ága számára különféle — valamint azok is, a kik csak egyes különleges szerszámokat készítenek. Célja ezen kiállításnak, hogy a hazai szerszám-készítők és gyártmányaik a fogyasztó közönséggel minél szélesebb körben megismertessenek s ily módon és a gyártás tökéletesítésével ezen iparág fejlődése előmozdítottassék. Ezen célból a kiállított szerszámok az érdekeltek közönségnek előadások tartanak s azokkal kísérletek és gyakorlati műveletek is tétettek. A kiállított kiválóbb tárgyak kísérleti kifizetésben részesíttetnek; a kifizetés: I. ajánló oklevél, 2. pénzjutalom, esetleg az illető tárgyak megvétele az intézet számára, a miről szintén okmány állítatik ki. A kiállítók csak gyártmányaik szállítási költségét tartoznak fedezni, terdjü nem fizetnek, a ki- és becsomagolás, a felállítás, tűz elleni biztosítás és a felügyelet költségeit az intézet viseli. Az igazgatóság bizton reményli, hogy a hazai szerszám-készítő iparosok az intézetnek az ipar fejlesztésére irányított közhasznú törekvésüket és áldozatkészségüket, valamint saját üzleti érdekeiket kellően méltányolják s ezen kiállításon teljes számmal részt fognak venni. A kiállításra vonatkozó részletes szabályzat és bővebb felvilágosítás nyerhető a múzeum igazgatóságánál. Budapest, 1887. november 20-án. A m. kir. technológiai iparmúzeum igazgatósága.

Esküvő. Pelikán Lipót joghallgató holnap délután esküszik örök hűséget a kedves és szép Gerresch Mariska kisasszonynak.

Jótékonycélú előadás. Az állandó műkedvelő-társulat által Topolyán, 1887. évi november 27-én (vasárnap) a „Kaszinó“ termében felállított saját színpadon adatik: „Csalódások“ vigjáték négy felvonásban. Irta Kisfaludy Károly. (Rendező Hír Károly.) Személyek: Gróf Elemér, Vigh Vilmos ur, Bárány Kényesi Komlósi Árnin ur, Köröndi Lina, fiatal özvegy Dömötör Ilonka k. a., Lombai uradalmi inspektor Hír Károly ur, Elek, ennek fia, hadnagy idb. Sulyok János ur, Lidi rokona Ettinger Gizella k. a., Luca kisasszony Fischer Ilonka k. a., Mokány földes ur Honig Zsigmond, Vilma, Lina társalkodója Boskó Zseni k. a., Tamás, uradalmi kertész Pilis József ur. A dolog történetik Elemér és Lina közös jószágán. Helyárak: Kőrszék 80 kr. Zártszék 60 kr. Állóhely 40 kr. Karzat 20. Jegyek előre válthatók a gyógyszerárban, Zsigmond Lajos urnál és Adler Adolf ur kereskedésében. Kezdeté pont 8 órakor. Előkészültre kifizettek: „Sárga csikó“ és „Babos kendő“, továbbá „Arany ember“ színmű. A n. é. közönség szíves pártfogását kéri az állandó műkedvelői társulat.

Gyászír. Bezlában Stenger Ferenc f. hó 22-én reggeli 2 órakor élte 83-ik évében vegyengülésben kimúlt.

Diszküldöttség megy hétfőn Kalocsára, Ó Eminenciájának, a kalocsa-bácsi biboros érseknek a zombori díszpolgári oklevelet átnyújtani. A küldöttség tagjai Ó Eminenciája vendégei lesznek.

Irodalom.

Az „Anyósok Könyve“ című illusztrált humorisztikus mű szerző-kiadója, lapunk utján tudatja a t. olvasó-közönséggel, hogy e könyve pár nap múlva elhagyja a sajtót s minthogy e mű költséges kiállítása miatt csak korlátozott számú példányban fog megjelenni s könyvkereskedésekben nem lesz kapható, ezért fölkeri az irodalom-pártoló közönség azon részét, kik e művet maguknak, vagy karácsonyi ajándéknak kedves anyósaiknak megszerezni óhajtják, megrendeléseikkel f. évi dec. 7-ikénél tovább ne késsenek s a gyűjtés eredményét is e napig okvetlenül neki beküldjék. Cím: Sirisaka Andor, Pécssett, V. ker. Agoston-ter.

Színház.

Koldusdiák (hétfő, nov. 21.). Milőcker kedves operettje állandó és nagy vonzerőt gyakorol a közönségre. Színházunkban már igen sokszor előadták a Koldusdiákot, a színház mégis egészen meglett. Leszámitva egypár apró malheur, mint a megrökönyödött függöny, porfelhőbe burkolódzott színpad — az előadás minden nagyobb szerencsétlenség nélkül történt meg, pedig a kórus mindent elkövetett, hogy a közönség hallási szerveit a legnagyobb próbára tegye, szerencsére azonban mindannyian erős idegzetűek vagyunk s így a

színházban senki sem ájult el. Emberbaráti kötelességünknek tartjuk, hogy az idegbeteg s más érdekes betegségekben levő hölgyeket óva intjük az operettek látogatásától, mert semmiért sem állunk jót. Amilyen vásári szereplők. Andrassy, mint Ollendorf ezredes a szájhős kormányzó igen sikertelt alakításban mutatta be. Mátyás Margit ma nemcsak szépen énekel, hanem ezáltal kifejezést adhatunk ama tapasztalásunknak, hogy játéka is napról napra javul; tolettje fényes — és tekintve, hogy némely testi fogyatkozását ügyesen maskirozta — sikerült is volt. Angyal Ilus és Némethy Gizella szépen énekeltek. Kövi, ha tudna szokni arról a kellemetlen hangos lélekzetvételről s arról a sok felesleges orr-hangról, igen élvezetes énekesné válna.

Montjoye, az egoista, dráma 5 felvonásban. Irta Feuillet Octav. (Szerda, nov. 23.) Montjoye milliomos bankár, tisztelt és ünnepelet egyén. Miután az egyszerű penzvártól oda emelkedett, ahol már nincs egyéb kívánsága csak szereplés s erre elég önző barátjait, nejt ki egyébiránt törvénytelen házasságban él vele és gyermekeit feláldozni. Már-már eléri célját, képviselőnek választották, az egész környék csak tisztelettel említi nevét, midőn öreg titkárja Tiburge levonja Montjoye multjáról a fityolt, felfedi, hogy a nagy vagyon eredete csalárság; homályos az út, melyen szerezte. Egy napon veszíti el családját, barátjait, környezetének becsületét, sőt ott áll, hogy megösmékedjék azon törvénnyel, mely a család megfenyítésére vonatkozólag intézkedik. És ekkor lesújtás magába száll, vagyonát jótékonyra adja, családját visszafogadja, nevével törvényes házasságra lép, lányát megcsalt üzlettárs fiaának adja. A nemesebb érzelmet legyőzi a mindent romboló egoizmust.

A címszerepét Rakodezay játsza, ritka hűséggel varázsolva a néző elé az egoizmust teljes borzalomban, majd a megtért bűnöst, ki az áldozatért, hogy lemondott minden földi jóról, csupán azt kívánja, hogy leánya esküdjön meg. Dombay, mint Montjoye fia, amilyen talpra esett semmittevő fiesur volt, olyan meghatóan egyénítette, a fiú szeretetét. Mihálka az öreg titkár. Andrassy Sorel György, a megcsalt üzlettárs fia, Szentessy Ilon, Montjoye neje, Lángh, Cecil mindnyájan nagy gondalal játszottak. Az előadás általában összességében és lendülettel volt.

VÁROSI SZÍNHÁZ.

Zombor, 1887. évi november hó 26-án szombaton

először

FRANCILLON.

Társadalmi színmű 3 felvonásban. Irta: Dumas Sándor. Fordította: Paulay Ede. (Rendező: Rakodezay.)

SZEMÉLYZET:

Riverolles marquis	Rakodezay.
Riverolles Lucien fia	Kövi.
Grandrosion Stanislas	Dombay.
Simeux Henri	Mihálka.
Carillac Jean	Andrassy.
Piquet, ügyvéd	Palotai.
Celestin, Lucien inasa	Falvi.
Inas	Keeskeméti.
Francine, de Riverolles Lucien neje	Dombayné.
Shuifné Teréz	Szentessy Ilon.
Riverolles Anette, Lucien luza	Lángh Ilonka.
Elza, komorna	Gálfi Gizella.
Törtenik Párisban Riverolles palotájában. 146. jelenkor.	

Kezdete 7, vége 10 óra előtt.

A bezdáni takarékpénztár szervezkedéséről.

A „Bácska“ 88. számában olvastuk, hogy a megalkotott takarékpénztár részvényesei az intézettel kapcsolatos kölcsönös segélyező szövetkezetet is alakítanak s erre vonatkozó alapszabálytervezetüket közzétették.

A segély-egylet eszméje Bezdánban nem új, vérebén van e város minden lakójának s örömmel emlékszik meg az intézet első alapítóra s fenntartóra. Korántsem az eszme ellen vannak tehát e sorok irányozva, bárasak minden utóira jutna egy-egy segély-egylet! hanem igenis az a kalmárszeri eljárás nem hagyható szó nélkül, mely a takarékpénztár részvényesei élnek, midőn a kettős intézet vezetésében minden intéző jog fenntartása mellett egyszersmind a jövedelmeket is elhalássza s így a 20 krajcáros részvények nem egyebek: „gyufaportékánál a specereiában.“

De vizsgáljuk meg közelebbről az ikerintézetek között alapszabályszerűleg megállapított viszonyt.

A takarékpénztár kibocsájt évenként 1000 drb részvényt 20 kros heti befizetés és 1 frt beírásdíj mellett; tisztviselői utján gondoskodik a heti befizetések átvételé, pontos elkönyvelése felől s ennek fejében munkadíjúl a befizetett 1 frt beírásdíjak a takarékpénztár tulajdonába szállnak.

Tulajdonába szállnak ezenkívül még az egyes részvénykönyveknek átiratási forintjai, a kötvények kiállítása után fizetendő külön okmánydíjak, valamint a kamat és részvényfizetések nem teljesítése esetében minden egyes felszólításért járó 25 krajcáros intődíjak.

Vagyis a takarékpénztár tulajdonába megy át a segély-egyletnek alapítási-, átiratási-, okmány- és intődíjai; tehát minden néven nevezhető díj, mit eddig a penzintézetek jövedelmkörükbe felvehettek; míg a segély-egyletnek megmarad a 20 kros heti befizetése, ennek meg nem nevezett kamatjövödelme s ha még valamit akar: találon ki magának új jövedelmi címet, szedjen magának valami más uton-módon egyéb illetéket.

No már tisztelt Takarékpénztár! az ilyenféle atyafiságra keveredés a kölcsönös segélyező-egylettel, hasonlít Aesopus mesebeli rókájához, aki tél közepén meghívta együttgazdálkodásra a kevéssel beérod szelid bárányt s először is gyapjút nyirta le, mondván: „Ez nekem kell — mert kell!“ — s a szegény bárány kénytelen volt az odú egyik szögletében saját lehelletét melengtetve didergés között telelni.

Ugy látszik, sőt bizonyos, hogy a takarékpénztár szintén a róka felfogásával óhajt gazdálkodni. Alakít kölcsönös segélyező egyletet, melynek összes nyeresémi jövedelmét elvonja s annak fejében alapszabályilag még arról sem gondoskodik, hogy tulajdonképen miként fogja kamatoztatni e segélyszövetkezet külön tőkéjét, valamint azt sem érinti, mily biztosítékot nyújt a takarékpénztár arra nézve, ha a segély-egylet tőkéjét vesz-

teség érné, mert hisz a kezelés bizonyos szavatosságot követel az igazgatótanástól s első sorban a takarékpénztártól, mely a szövetkezet-igazgatóságot alakítja és vezeti.

Pedig ime egy kis számítás, mit is kap a takarékpénztár a szövetkezetől?

Tegyük fel, hogy 5 évi ciklust képviselve, a tervezet szerint minden évben kibocsájt 1000 drb részvényt, úgy ennek — az első öt évi zárlattal élve — alapítási- és időszakos kamatjövödelme tesz:

Az I. ciklus alapítási díja	1000 frt — kr,
ennek kamatja	468 „ 56 „
a II. ciklus alapítási díja	800 „ — „
ennek kamatja	288 „ 38 „
a III. ciklus alapítási díja	600 „ — „
ennek kamatja	155 „ 82 „
a IV. ciklus alapítási díja	400 „ — „
ennek kamatja	66 „ 56 „
az V. ciklus alapítási díja	200 „ — „
ennek kamatja	16 „ — „

Összesen: 3995 frt 32 kr.

Tehát csupán alapítási díj s ennek kamatozó jövedelméből kap a takarékpénztár arányos, tehát a krajcárig pontos számításal 5 év alatt kerek 3995 frt 32 kr.

Ehhez számítandó: az átiratási okmány és intődíjak, melyek előre meg nem határozható összegzet képeznek ugyan, de a legesekélyebb számításal élve évi 200 frt jövedelmeknek; mert hisz magának az öt évi ciklus törzsbetéteinek 100 frtos kötvényekben kölcsönzése évi átlagos 78 frt eredményez; míg az intés — nem is számítva a részvény átiratási illetékeket — maga megkértszerezheti azt, mert egy-egy intési eset 1/4 frtba állapítható meg, a takarékpénztárnak érdekében áll majd azt úgy és oly sűrűn alkalmazni, a mint a kinálkozó körülmények, de maga az alapszabály is megengedi, mert az intést sem időhöz, sem körülírt okokhoz nem kötvé, annak alkalmazásában az igazgatóságnak teljesen szabad kezét ad. Így az öt évi bevétel eredménye ez uton is — akár haszonbérletre kiadva — 1000 frttal fölér.

Volna tehát e szerény számítás alapján a takarékpénztárnak 5 év alatt 4995 frt 32 kr a kölcsönös segélyegylet vagyonából!

Nézünk meg, ennek fejében mit is ad ki a kölcsönös szövetkezetnek?

a) Részletkönyvesekre — díszes kiállítással drbja 10 kr — minden ciklusra 600 drbot véve, mi a használati érték számításával képvisel 180 frtot.

b) Öt drb törzskönyv a 30 frtjával a használati érték arányában 150 frtot.

c) Egyéb könyvek, nyomtatványok s irodai szerekre (apró részletezést nélkülözve) 600 frt.

Összes 5 évi felszerelés költsége, a legpazarabb költsékezés mellett volna 930 frt, marad tehát a takarékpénztárnak ezen üzemből mintegy 4000 frt tiszta haszna, a mely jövedelemből az intézet tisztviselőinek fizetése is fedezhető s így a kölcsönös segélyezőszövetkezet fogja fenntartani tényleg a takarékpénztár évi büdzséjét.

A takarékpénztár ezen eljárása valóban lelkiismeretlen kapzsiságon alapszik s azon okból sem indokolható, mert vegyük csak 500 részvényt ciklusonként, ez esetben is a segély-egylet állandó, tehát felosztás alá nem eső 65,000 frt törzsbetéttel rendelkezik mi 25,000 frttal mulja fölül a takarékpénztár 40,000 frt alapítókéjét. A kölcsönösség elve pedig azt parancsolja, hogy a társulattá vált érdekek jövedelme a befektetett tőke aránya szerint viszonyuljon. Amde hol van itt a jövedelem aránya betartva, hogy ha nem 1000, hanem csak 500 részvényt számítunk, mégis a segély-egyletnek fölülmuló tőkéje dacára nem hogy a közös jövedelemben részesülne, hanem összes jövedelem-forrásaitól megfosztva lesz.

De áttérek most azon kérdésre, miként biztosítja a takarékpénztár a segélyező-egylet tőkéjét s miként gondoskodik arról, hogy a szövetkezet vagyona kellő módon gyümölcsösztessék s így az egyedüli kamatjövödelme gondos kezelést folytán esélyeknek ne legyen kitéve?

E tekintetből két s valószínű a legokosabb pontja van közölve az alapszabályoknak; az egyik így szól: „26. §. A szövetkezet által gyűjtött tőkék a takarékpénztár által semmi körülmények között sem köthetők le biztosíték fejében harmadik személyek vagy valamely pénzüzetet javára“, a másik pedig, mely a segély-egylet vagyonának külön kezelő igazgatóságára vonatkozik, így szól: „39. §. A takarékpénztár igazgató tanácsosa, mint a szövetkezet alapítója, élni fog a kereskedelmi törvény 183. §-a adta jogával s az első igazgatótanácsot egy évre kinevezi fogja.“

Az első, vagyis a 26. §. annyiban biztosíték a segély-egylet tőkéjének megóvására, hogy a takarékpénztár azzal nem üzérkedhet s így a részvényesek nyugodtak lehetnek, hogy törzsbetétek legalább ez uton megtámadva nem lesz; ami pedig a 39. §-t illeti, az a segély-egylet tőkéjét kezelő igazgatótanácsnak kinevezésére vonatkozik és nem egyebé.

Téved azonban, ki a kezelő igazgatóság szavatosságának körülírását a fenti §-ban eléggé felleli, mert pl. lesz idő, midőn a segélyező-egylet penzösszegéből az igazgatóság a tőke elhelyezését a konkuraló kínálattal szemben túlnyomó szabványokkal veszélyezteti s így a szavatolásnak a kereskedelmi törvény szabványain kívül preciziorozott alakban meghatározása az igazgatóságra csak irányító s figyelmeztethető lehetne. Aztán a két intézet közötti paritás sem hagyható figyelmen kívül. Az a gyámszerep, mit látszólag a takarékpénztár magának a szövetkezettel szemben praerjudikál, később a szövetkezet heverő tőkéjét saját előnyére, mint betétet gyümölcsösztetheti, s természetesen, ha erre alapszabályilag kötött megállapodás nincs, a heverő tőke kötelező átvételé, valamint a kamatlat megállapítását illetve, úgy a takarékpénztár ezoldalú önkényes eljárása sines kizárva.

Határozottan károsnak tartom továbbá a segélyező-egyletre, hogy külön kezelő igazgatósága a takarékpénztár ugyanazon igazgatója és elnökének vezetése mellett működik.

Külön kezelő igazgatóság, közös igazgató s elnökkel nem összeférő elemek s ezt a kölcsönjegyzés esetei s egyéb üzleti érdekek fogják igazolni.

A takarékpénztár igazgatójának érdekében áll a kölcsönjegyzést azon irányban terelni, mely a takarékpénztár esetleg heverő tőkéjét illeti s az lehet személyes érdek, de mindenesetre állásából kifolyó kötelezettség; mint a szövetkezet igazgatója azonban ugyanezen köte-

lezettséggel tartozik a segély-egylet heverő tőkéjének gyümölcsösztetése érdekében is. Már most mit fog tenni a kettős érdeket egy személyben képviselő igazgató vagy elnök, ha pl. tegyük fel 1000 frtos kölcsönjegyzés esete áll föl s a kölcsönző közböns az iránt, hogy melyik pénztár szolgálja ki? Bizonyára „minden szentnek maga felé hajlik a keze“ s a kölcsönjegyzést azon oldalra írják, mely saját erszenyüket leginkább képviseli.

Az is fontos kérdés, mily %-ra kölcsönöz a segélyező-egylet s minőre a takarékpénztár? ha nem lesz meg az egyöntetű kamatkezelés, a közböns mindenestre az olesőbb kölcsönlét keresve nem fogja tekinteni, hogy kölcsönkivételével melyik pénztár elnyújtja az elő: a segélyező-egyletet-e vagy a takarékpénztárt s ha ez utóbbi olesőbb kamat mellett nyújt kölcsönt, bizonyára ott hever a szövetkezet tőkéje, s legfeljebb részvényeseinek az egyedüli előleg nyújtására szorítkozik.

Van a szövetkezet hitelnyújtása kezelésében még egy korlátozó körülmény, és az, hogy hitelt csakis saját tagjainak nyújt. Ezen eljárást azzal szokják indokolni, miszerint ez esetben a megadóztatás alól az intézet kivál és megakarítás áll be. E miatt 4 részvénynél többet egy személyre az intézet ki sem ad, (noha egy-és ugyanazon család összes tagjai, tehát a kiskoriák is válhatnak) mert heti 1 frtot meg nem títő részlet betét-mellett gondolják a kedvezést biztosítani.

E „hazafias“ intenció azonban önmagát bosszulja meg, mert bebizonyult dolog és ezt az itteni II. önszegélyező szövetkezet is tapasztalja, hogy állandó heverő penzészlete leend s így kölcsönpanasz révén sújtja a nemezis állami érdekeinket kijátszó „gyámszmagyarok“ haszon-spekulációját.

De másrészt a megadóztatás nem csupán a heti részlet magasságán, hanem a kamatjövödelme fokán is alapul s 6%-on felüli jövedelem már adó alá esik s így az intézet az adóztatás alul ki nem bujhat.

Mindezekből látjuk, hogy a szövetkezet tőkéjének jövedelme egészen az esélyeknek van kitéve s így a takarékpénztár nemcsak a hasznot hajtó ágait tartotta meg magának, de tőkéjét sem kezeli az igazságosság és józan ész elvén.

A kettős intézet a jövedelem igazságos szétosztásának egy módja van, s ez: a tőke-arány alapján megosztandó közös jövedelem egyenlete. Amde az alapítók-nak specereiós számítása ebbe semmi esetre sem egyez; — nem azért járultak oly nagy összeggel az intézet létesítéséhez, hogy abból ki ne vegyék a tisztességes vámost; a másik mód pedig legalább határozott nyeresémi % biztosítása; ezt pedig azon okból nem teszik, mert így előre kiszámított volna, hogy: 6% biztosítása mellett 5 év végével 1 részvény érne 59 frt 80 kr, 7% mellett 61 frt 09 kr, 8% mellett 62 frt 40 kr, mely körülmény a részvényesekre felvilágosítólag hatna.

A napokban olvastam a Budapesti létező „Caritas“-féle egyesület tervezetéről, mely segély-egyletté alakul, hogy a társadalom leggyámoltalanabb szegényeinek anyagi existenciáját biztosítsa s e miatt működés-körét a leghumánusabb elvekre alapítja. Ily elvek:

„Kamat nélküli kölcsönök adása.“

„Szerszámoknak vagy gépeknek kikölcsönzése vagy apró részlet-törlesztés mellett kiadása.“

„Ingyenes jogvédelem és orvosi segély.“

„Legapróbb tőkéjük biztos és jövedelmet hajtó elhelyezése“ stb. stb.

A mi megbeszélte takarékpénztárunkat e céllal ellenkezőleg látjuk működni, itt a szegényebb néposztályból kölcsönös szövetkezetet állítanak fel a takarékpénztár jövöjének s jövedelmének biztosítására, ezek az urak a segélyezés elvén hiszik működésüket, hogy 10 frt 40 kr egy részvényre eső évi tőkekezelés fejében 6%-ot vonnak el, ezen kívül minden jövedelmi ágat megtartanak s a tőke elhelyezést legkevésbé sem biztosítják.

Nem akarom állítani, hogy az alapítókban a rosszlelkűség — de mindenesetre a felületesség és tapasztalatlanság okozta elszámolásukat, de mert a jövedelem elvonása a közép azon részét illeti, a kiknek inkább adni, semmint tőlük elvenni kell, indított e sorok megírására s hiszem, hogy az alapítók még idejekorán megváltoztatják társgeyleti irányában magasra felelőgőzt követeléseiket s a haszon megosztásában a méltányosság és igazságosság elveit követik. Ezt téve ha nem is lesz „Caritas“ egylet, de az „önzés“ bélyegét sem sitheti rájuk a köztélet; míg így: e számítás fenntartva tervezőinek a külsőségek minden mázolásá dacára — a józan ész hátat fordít vagy szemébe nevet.

KÉPEK BUDAPESTRŐL.

Fotográfia: KAJABUSZ.

III. Panorámák.

Önök tisztelt olvasók még fognak emlékezni és pedig részvételt a szerencsétlen bajor királyra, II-ik Lajosra, a ki a közönséges földi légekörön felül szárnyaló s éppen azért folyvást égő lelkét a stahrenbergi tó hullámaiban hűtötte le... örökre „magával“ vye a másvilágra is felügyelőnek Gudden doktort.

Pápaszemes tudósok unos-untig találgatták, kutaták a boldogtalan fiatal király lélekállapotát, hogy vajjon örült volt-e, vagy nem? No, hát nem bírták tisztára eldönteni. A nélkül, hogy én vakmerő beszéddel tagadnám a lélek épségét a deli királynál, minden doktori kvalifikáció nélkül annyit konstatállok, — s azt mindenki elfogadhatja, hogy az ő — II-ik Lajos — „országá nem e világból való“ volt. Hiabavalóságos volt előtte sok minden a nap alatt: kormányzás, hadsereg, hódítás, szerelem stb. Egyetlen egy dolgot ölelt körül exaltált lelke szálaival: a művészetet; fűrésztötte, ringatta a világgal meghasonlott énjét annak a ragyogásában, mint a Lohengrin hattyuja a tavon.

No hát ennek a boldogtalan szép királynak egyik fényűzési palotája volt kiállítva, mikor én Budapesten jártam, a „Nemzetközi panorámában“ az Andrassy-ut 28-ik száma alatt. Tudnivaló, hogy neki több ilyen palotái voltak. Ez, a melyet én megnéztem a „Herrenchiemsee“, mely fényűzési kastély Münchenből 2 1/4 óra-járásnnyira van természetben. Mi azonban csak festve látjuk.

Ötven képben tárja elénk az élelmes német panorámás a kastély környékét és belső berendezését. A képek egy kör alakú sátorformában vannak elhelyezve, az üvegek elé finom szőlőveszékéek vannak téve, melybe a látogató beleül s szeméit az üvegre tapasztja, mely olyan-

forma, mint egy színházi látócső. Az ember egy helyben ül, s belül valami ördögös masina forgatja s egymástól vonultatja el szeméi előtt a képeket.

Tapogatni való homályosság van a teremben, melyet nevel a külső fénytelen idő is, mert az őszi nap nedves, ködös, bizonytalan kimenetelű, mint a mérsékelt ellenzék programja. Látogató kevés van, két nő, meg valami gyerek rajtam kívül, már pedig én félek a nők közt ilyen homályos helyen.

Egy pernyi idő van szabva egy-egy kép szemlélésére, annak elteltével valami villamos csengettyű szólal meg bétől s megy odább a megnézett kép s jön helyére másik.

Egészben ez a fényűzési kastély a versaillesi királyi paloták mintájára épült, de a világért sem merem állítani, hogy az én leírásom után neked nyájas olvasó fogalmad lesz annak tündéres nagyszerűségéről.

Az első képen látszik a kastély homlokzata, előtte vízmendenék és szökőkutak. Szinte hallani véli az ember a víz csobogását, aztán következik a márványudvar, majd az előcsarnok. Ebben van egy vizedény, mely pávát ábrázol s közel egy öl magas. Pfauenwase. Hogy miből van, biz én azt meg nem mondhatom, hanem azt hiszem, hogy valamennyi konyha edényeim értéke — pedig két éven keresztül főztem — nem érne föl ennek a pfauenwasenak az árával. Innen a nagy lépcső — mely akkora széles, mint a Király-utca — feljuthatni az előszobába, ebből a királyi örök termébe, hol a falak mellett végig középkori páncélos, sisakos vasba öltözött vitézek áldogálnak — persze festve.

Ezután jön az „ökörszem terem“, a mint valami gyenge fejű nyelvtudós a „Salon de l'Oeil-de-Boeuf“ -öt (olv. őj-d' böf) nagy együgyűséggel szösz szerint átmagyarosította. Mert hát „Ökörszem terem“ ugyebár, hogy nevéseges valami? A magyarázata tehát ez: „Oeil-de-Boeuf“-nek nevezték a versaillesi kastélyban a „Várostermet“ hol az udvaroncok — férfiak és hölgyek sugtak-bugtak, szótték-fonták a cset. Átvitt értelemben aztán magát, azt a jeles kompiániát is nevezték őj-d' böf-nek, mely a szóban forgó teremben léhűsködött.

Eltelt a pere, szól a csengettyű, jön más kép: a „diszszoba“. Csupa fény, ragyogás, kétszer is megtörlti az ember orra előtt az üveget, mert mindjárt bele káprázik a szeme. — Aztán a „diszág“. Nem hiszem, hogy fekdűt volna benne valaki. Tán még a szalmazsákja is aranyból van. Következik „II. Lajos király saját ifjúságában“ a mint valami akadémikus megint lefordította a német „König Ludwig in seiner Jugend“-et.

Hogy e fény épület belső berendezésére, mily mesés összegek fordítottak, mutatja az, hogy például a „diszszoba“ belseje 2 1/2 millió márkába (körülbelül 1 1/2 millió forintba) került. Szerelmes Istenem! kétszáz forint árú butort nem bírok kifizetni két év óta. No de vigasztal az, hogy Lajos király se bírta az övét.

Van még a kastélyban: tanásterem, haretterem, béketerem, hálószoba, öltöző szoba, dolgozó szoba, világos kék szoba, tükörkarzat, ebédlő a „terítsd fel magad asztallal“ („Tischlein deck' dich“) kis karzat, nagy karzat, ovál terem, fürdő szoba, olyan pazarul megrakva művészettel, káprázatos fényvel, tündéres ragyogással, a milyenne csak a Lajos király excentrikus képzelődése — ha az erszénye nem is — volt képes. Jaj, a szemem! — Jertünk ki ebből a palotából, mert bele vakulok.

És a környéke milyen gyönyörűsége. Nem tudom, volt-e ilyen az éden kertje ott a Tigris és Eufrates közt, „a kerti részlet a tóval“ a „régii várac Herrentworth“ piros fedelével, „gőzhajó állomás a Chiem tavon“, „hegységi körútja a Chiem tavon“, a hogy a „Gebirgs-panorámá“-t csufol magyaritották, mind arra teremtve, hogy a világgal meghasonlott királyi kedély feltalálja ott a saját világát. És mégsem találta fel, mert az ember — ez a pokol kandidátusa — ott sem hagyott neki békét. Hanem tetszett neki ez a világ, hát átvartotta a másvilágra. Mért nem házasodott meg szegény Lajos király, az asszony rendszeren kiforgatja az embert régi természetéből, hátha ő vele is az történt volna s még tán most is csolnakázhatna — ugy duettben — ott a bájos Chiem tavon.

Most el az „országos panorámába“, csak hogy az kinn van a Városligetben, odáig jó séta, legalább pihen a szemünk. Bizony az ősz erre felé is garázdálkodik. Az Andrássy ut végén s a Stefánia uton levő villák olyan bússák, leverték, mint a leányok farsang multán. Kinn a budapesti práter is olyan szomorú. „Hervad már ligetünk, diszei huallnak, tarlott bokrai közt sárga levél zörög“. A tó vize szürke az esőtől, néha néha annyi fodor van rajta — a széltől — mint egy báli ruhán: a parton a hatytyuk ludhoz illő prózaíassággal csipegetik a hervadozó füvet. Egves megmaradt épületek, kioszkok láttára megcsap az emlékezet szele két év előtti távolból.

— Felebarátom, — kérdezem egy arra jövő Andrástól, — merre van itt az Országos panoráma?
— Hát keresse — feleli ő.

— Ejnye, gyalázatos vitéze Török Jánosnak, hát ilyen feleletet kell adnod egy diplomás embernek. Ezért fizetnek? Sza „ez már régi baj“, hogy nálunk a rendőr vagy alázatos, vagy goromba, de sohasem udvarias. Hanem mikor azt mondom neki hogy: barátom én így meg nem találom, „m i h a s z n a“ keresem, akkor vetett rám egy machbeti vészett tekintetet s elrohant.

De pedig megtalálom. Ezt a panorámát, az a találékony Zichy gróf állította fel a kiállításkor, akkor bő jövedelmet is ontott. A magyarországi fűrdők láthatók benne, de az emeleten, a hol akkor a Tátrafűrdők voltak, most az 1871-iki párisi kommité harcai láthatók.

Egyike utcai harcát ábrázol. Katonák lovon is, gyalog is, asszony, gyerek, férfiak, fiatal és vén, egy-egy ágyú, felfordított kocsik, összekeverve vérről és füsttel garnirozva. A ki tudja — ha olvasott róla — hogy ért a párisi ember az utcai harchoz, az fogalmat alkothat magának róla. Ót perc alatt képesek eltorlaszolni egy utcát.

A másikon egy nagy kocsit látható, a lovat kilőték előle s magát a kocsit katonák veszik körül. „Azon a kocsin — magyarázza a megjelent panorámás inas — dinamitot szállítottak a fölkelők, azzal akarták fölrobbantani Páris városát.“ Ránézek a fázékony férfúra, hogy kinek gondol engem. „Az egész várost fölrobbantani.“ — Bolond kend, gondolom magamban, hiszen ha ezt a rengeteg Budapestet tiszser egymás mellé raknák, még csekélység volna Párishoz. Nekem ne beszéljen ilyeneket. — Ott hever szalmán egy fiatal ember — festve — arca mint a meszelt fal, oldalából ömlik a piros vér.

Ez is jobban tette volna, ha otthon marad cipőt varmi. Egy öreg, meg egy fiatal nő borul rá, az anyja, meg a szeretője. Vajjon melyik sajnálja jobban? Bizonyosan az első.

Ott szaladoz egy markotányos féle alak is, kezében piros zászló, oldalán szines szalagról fityeg egy kis hordó, — azt hiszem, nem petróleum van benne. Az a leány — magyarázza a cicerone Michel Lujza kisasszony, az „orleansi szűz“, — megint ránézek. No ugyan tudsz hozzá! Ez a kisasszony is jobban tenné, ha otthon a harisnyáit reparálná. Egy jelentőség nélküli vörös perszóna.

Harmadik képen egy épület ég, szinte lángol. „Az meg a tojaleri — folytatja a magyarázatot, — a leg-szebb palota Párisban.“ De már meguntam. Elmenj innen te borraláló koplaló, panorámás inas. Ne zavard az én gondolataimat. Hiszen én ezt a tüli-ri palotát a mit te tojalerinak mondasz a saját látó szememmel láttam 1878-ban, mikor még te kefekötő voltál. Az egyik sarka kormos, füstös s romban volt még akkor is az 1871-iki kedveskedések folytán. Megnéztem én apróra. Oh akkor még közeli s kegyetlen nyomai voltak a „rettenetes év“-nek, a hogy a Hugó Viktor nevezte az 1870-et. Elzászi diákok még akkor bor mellett énekeltek s le is irták nekem azt a dalt:

„Les fiens conquérants d'allemanes
Occupent nos champs devastés,
Leurs soldats peuplent la compagnie,
Et font la loi dans nos citées.“

(A kevély, rabló németek elfoglalták pusztult mezeinket, katonáik hemzsegnék falvainkban s törvényt ülnek városainkban is.)

Naptár. November.

Havi és heti nap	Katholikus naptár	Protestáns naptár	Görög-ország naptár
25 Pént.	Katalin	Katalin	13 Ar. János
26 Szom.	Konrád	Konrád	14 Fülöp ap.
27 Vas.	B 1 Advent	B 1 Virgil	15 D 25 Gur.
28 Hétfő	Sosten	Günther	16 Máté
29 Kedd	Saturnin	Valter	17 Gergely

Felelős szerkesztő: Dr. MOLNÁR ISTVÁN LAJOS.
Lautulajdonos és kiadó: BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

11621. sz.
1887.

Arverési hirdetés.

A kulai kincstári uradalmi ispánság kerületéhez tartozó bélapusztai IX. számú 438⁷⁵ holdas kincstári uradalmi birtok 5634 forint 14 kr évi haszonbér, mint kiállítási ár mellett az 1887. évi október hó 1-től 1888. évi szeptember hó végéig terjedő egy évi bértartamra tavaszi vetés, avagy kapás növény alá **Kulán a m. kir. kincstári uradalmi ispánságnál az 1887. évi december hó 16-án d. u. 2 órákor** írásbeli zárt ajánlati tárgyalással egybekötött nyilvános árverés útján egy negyedrészes ugartartás kötelezettségével, de albérleti tilalom nélkül a legtöbbet ígérnek felsőbb jóváhagyás fentartásával fog bérbe adni. Árverezni szándékozók kötelesek a kiállítási árnak 10%-át mint bánatpénzt az árverés megkezdése előtt letenni. Az írásbeli zárt ajánlatok 50 kros bélyeggel és 10% bánatpénzzel ellátva, az árverés megkezdése előtt az árverező bizottság elnökének adandók át. Kellő felirással ellátott írásbeli zárt ajánlatokban a megajánlott összeg számokkal és betűkkel világosan kiírandó és határozottan kijelentendő, hogy ajánlattevő az árverési és szerződési feltételeket ismeri és magát azoknak aláveti. A részletes szerződési feltételek a kulai m. kir. kincstári ispánságnál betekinthetők. Utóajánlatok figyelembe nem vétetnek. Szegeden, 1887. évi november hó 18-án. **M. kir. államjóságigazgatóság.** (Utányomat nem díjaztatik.) 2-1

Zombori kereskedelmi- és iparbank.

HIRDETMÉNY.

Van szerencsénk e város és vidéke n. é. közönség beesés tudomására juttatni, hogy a t. c. biztosító közönség kényelmére elvállaltuk

a trieszti általános biztosító társulat
(Assicurazioni Generali)
zombori főügynökségét.

Ennek folytán azon helyzetbe jutottunk, hogy a nagy közönség közvetítésünkkel a lehető legelősebb díjak és a legelőnyösebb feltételek mellett biztosíthatja vagyonát

tűz-, jég-, szállítvány- és üvegkár ellen valamint családját

baleset és életbiztosítási

szerződés kötése által.

Szükségtelen az általunk képviselt intézetet különösen ajánlanunk. Több mint **félszázadja** működik hazánkban és kivirta magának a közelismerést ama előzékenységre és pontosságra által, melyet egy a kárbecslésnél valamint a kárfizetésnél mindenkor tanúsított.

Bátran ajánlhatjuk tehát szolgáltatásainkat a biztosítás minden ágában és bizton reméljük, hogy a n. é. közönség részéről a legnagyobb pártolásnak fogunk örvendhetni.

Minden a biztosítási ügyletekre vonatkozó fölvilágosításokkal zálogostályunk üzemeltetője **ifj. Radosavlyevits György** ur mindenkor készségesen szolgál. Zombor, 1887. november 19-én.

3-1 Zombori kereskedelmi- és iparbank igazgatósága.

Zombor, 1887. Bittermann Nándor könyv- és könyvnyomdájából.

2927. sz.
tkvi 1887.

Arverési hirdetés.

A palánkai kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Eiman László végrehajatónak Kecsan Péter és társai végrehajtást szenvedők elleni 10 forint tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a palánkai kir. járásbírósa területén lévő, Tovarisoa községében fekvő, a tovarisoai 44. sz. tjkben A II 1-5. sorsz. a ingatlanokra 469 forintban, a tovarisoai 1240 sz. tjkben A I 45. ö. i. sz. ház és beltelekre 222 forintban, az A I 730. hr. sz. szérűskertre 72 forintban, az A I 1/4 telekföldből fele része 1268 forintban, az A 1/4 5140. hr. sz. szőlőre 24 forintban ezen megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1887. évi december hó 4-ik napján délutáni 3 órákor Tovarisoa községében megartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagy készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. nov. hó 1-én 3333. sz. a kelt igazságügy-ministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Palánkán, a kir. járásbírósa tkvi hatóságánál 1887. évi szeptember hó 8-ik napján.

A palánkai kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság.

4267 sz.
kig. 887.

Pályázati hirdetés.

Bács-Bodroghmegye zsabylai járás Gyurgyevó községben üresedésben levő község orvosi állásra ezennel pályázat hirdetetik.

Pályázni kívánók felhivatnak, hogy az 1871. évi XVIII. t. c. 74 §-a és az 1876. évi XVIII. t. c. 143 §-a értelmében felszerelt s Gyurgyevó községben divó szerb nyelv tudását igazoló okmánnyal ellátott kérvényeiket bezárólag folyó **1887. évi december hó 25-ig** ezen szolgabírósnál benyújtani el ne mulasszák, mert később érkezők figyelembe nem vétetnek.

Az orvos javadalmazása következők:

- 1) évi 700 forint készpénzfizetés.
- 2) a község közepén fokvó esinos és tág természetbeni lakás melléképületekkel és 800 □ öl kerttel.
- 3) Látogatási díjak nappal 20 kr.

éjjel 40 kr, halottszemle 20 kr.

Kelt Zsablyán 1887. év nov. hó 11-én.

Főszolgabíró hív. távol

Horváth György,

szolgabíró.

Hirdetés.

A csantavéri nagyvendéglőbe
1888. jan 1-től 3 évi időszakra, egy
koresháros kerestetik.

Bővebb felvilágosítást nyerhetni
Sinkovits Péter regalebélő urnál
Csantavéren. 3-3

Eladó ház

a szöntai uton 124. szám alatt 8
szoba, 2 konyha, pince, kamra és
kerttel. Tudakozódhatni Bittermann
Nándor lapkiadónál. 3-3

Ingatlanok eladása.

Alulírott szabad kézből eladja:

1. A csanoplyai uton, a zombori határban, a várostól alig 1/2 órányira fekvő 155 hold jó minőségű szántóföldet és rétet igen kedvező feltételek mellett.

2. A bajai-ut és Széchenyi-körut sarkán levő uri lakó házat; 6 szobával, kényelmes melléképületekkel és gazdasági épületekkel; valamint 360 □ ölnyi beltelekkel; egyik sarkában fekvő kisebb bérházzal együtt.

3. A cservenka külvárosban 560 sz. a. levő házat 1097 □ öll kerttel együtt.

Értekezhetni szóval vagy levélel az alábbi címen.

Bikár Pál,

mérnök Zomborban.